

ת"פ 35253/12/16 - מדינת ישראל נגד עבד אל כרחם אזברגה (עציר) - הובא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 35253-12-16 מדינת ישראל נ' אזברגה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל - המאשימה
באמצעות פמ"מ וע"י עו"ד דן כהן

נגד
עבד אל כרחם אזברגה (עציר) - הובא -
הנאשם
ע"י עו"ד גיא עין-צבי

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר דיוני, בביצוע עבירות של **גניבת רכב** לפי סעיף 413 ב(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), **סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה** לפי סעיף (2)332 לחוק העונשין, **נהיגה ללא רישיון** לפי סעיף 10 (א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "פקודת התעבורה"), **נהיגה ללא פוליסת ביטוח** לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל - 1970, ו**בנהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונת דרכים בה ניזוק רכוש ונפגע אדם** לפי סעיפים (2)62 ו-(2)38 לפקודת התעבורה.

2. מכתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, לא היה לנאשם רישיון נהיגה.

ביום 11.12.16, בשעה 14:30 לערך, השאיר המתלונן את רכבו מסוג פורד (להלן: "הרכב") מונע ללא השגחה למשך מספר דקות, סמוך לביתו במושב זיתן. הנאשם הבחין ברכב, נכנס אליו ונסע מהמקום. כשחזר המתלונן למקום והבחין כי רכבו נגנב, התקשר למוקד 100 ולחברת האיתוראן ודיווח להם על כך.

בהמשך, הועבר דיווח מהמוקד המשטרתי לשוטר יאן גכט (להלן: "יאן") בעודו בניידת (להלן: "ניידת א'") ולפיו הרכב נוסע לכיוון מושב ברקת. יאן עצר את הניידת בכביש 444 לכיוון צפון כשהוא חוסם חצי מנתיב הנסיעה. כשהבחין ברכב מבצע פנייה לכביש 444 לכיוון צפון, יצא מהניידת וסימן לנאשם לעצור בצד כשהוא לבוש

עמוד 1

במדים משטרתיים.

הנאשם, אשר הבחין ביאן, לא עצר, פנה בצורה חדה שמאלה, עבר לנתיב הנגדי והמשיך בנסיעה תוך שהוא נוהג בפראות. יאן נכנס לניידת א' והחל דולק אחר הנאשם אשר המשיך בנסיעה פרועה על כביש 444, ביצע פניה ימינה על כביש 465, נסע לכיוון מחסום רנתיס (להלן: "המחסום") ובהגיעו אליו, ביצע פניית פרסה חזרה לכביש 444, בעוד יאן ניסה לחסום אותו באמצעות ניידת א'. הנאשם עקף את ניידת א' וסטה לעבר הנתיב השמאלי.

רכב משטרתית ובו שלושה שוטרים (להלן: "הרכב המשטרתית"), הנהוג בידי השוטר עידו שר (להלן: "עידו"), הצטרף למרדף אחר הנאשם. לאחר שקיבלו דיווח כי הנאשם ביצע פניית פרסה בסמוך למחסום והחל בנסיעה לכיוון כביש 444 ממזרח למערב, חסם עידו באמצעות הרכב המשטרתית את נתיב הנסיעה לכיוון הפניה לבסיס הצבאי "נחשונים" על מנת לעצור את הנאשם, אך הנאשם נסע במהירות מופרזת וחלף על פניהם באופן מסוכן בעודו נוסע על שול הדרך.

עידו החל דולק אחר הנאשם על כביש 465 לכיוון כביש 444 ממזרח למערב, בעוד הנאשם נסע במהירות מופרזת באמצע כביש מפותל, כשהוא עובר בין הנתיבים אשר מפריד ביניהם קו הפרדה רצוף, ומדי פעם נוסע בנתיב הנסיעה הנגדי בניגוד לכיוון התנועה. במהלך הנסיעה הנאשם עקף כלי רכב אזרחיים מימין, וגרם להם לסטות מנתיב נסיעתם על מנת להימנע מפגיעה.

ניידת משטרתית נוספת (להלן: "ניידת ב'"), שבה נהג השוטר אריאל סיני (להלן: "אריאל") ולצידו השוטר אשטו בינסאי (להלן: "אשטו"), הצטרפה למרדף אחר הנאשם. לאחר שקיבלו דיווח על מיקומו וכיוון נסיעתו של הנאשם, ניסו אריאל ואשטו לבצע חסימה בכביש 465, במרחק של כ- 2.5 ק"מ מהמחסום, וזאת במטרה לעצור את הנאשם (להלן: "המחסום המשטרתית").

טרם הגעת הנאשם למחסום המשטרתית, ניידת משטרתית נוספת (להלן: "ניידת ג'"), הנהוגה על-ידי השוטר אנטוני טואטי (להלן: "אנטוני") ועימו השוטר נתנאל גולן, הצטרפה למרדף אחר הנאשם על כביש 465, והשניים הבחינו בנאשם כשהוא נוסע בכיוון הנגדי, במהירות גבוהה מאד. אנטוני ביצע פניית פרסה והחל דולק אחר הנאשם. במהלך הנסיעה, בסמוך למחסום המשטרתית, פגע הנאשם ברכב מסוג יונדאי אקסנט בצד ימין מאחור, שבו נהגה אביבה קמפליס חן (להלן: "אביבה"). כתוצאה מכך, נפתחה כרית האוויר ברכב בו נהג הנאשם.

הנאשם המשיך בנסיעה, בעוד כרית האוויר ברכב פתוחה. אריאל, אשר נהג בניידת ב', הבחין כי הרכב בו נוהג הנאשם נוסע אל עבר ניידת ב', וניסה לבצע פנייה חדה ימינה כדי למנוע את הפגיעה של הרכב בניידת. הנאשם, אשר איבד שליטה ברכב כתוצאה מפתחת כרית האוויר, סטה עם הרכב ופגע בדלת האחורית שמאלית של הניידת בעוצמה רבה.

כתוצאה מהפגיעה בניידת, התנתק גלגל רזרבי של ניידת ב' ופגע במשאית מסוג וולוו שעמדה בסמוך למקום (להלן: "המשאית"), בה נהג מוחמד עווידה (להלן: "מוחמד").

מיד לאחר מכן, פגע הרכב בו נהג הנאשם בחלקו השמאלי של רכב מסוג מזדה שבו נהגה רחל מאירי (להלן:

"רחל").

בהמשך, פגע הנאשם במעקה הבטיחות ונעצר.

כתוצאה מהתאונה, נגרמו לאריאל נפיחות ורגישות בברך ימין, שפשופים בקרקפת וכן כאבים בצוואר, בגב העליון ובשוקיים. לרחל נגרמו כאבים בראש, בצוואר ובגב התחתון; אביבה נבהלה.

בנוסף, נגרמו נזקים קשים לרכב, לניידת המשטרתית, ולרכבי היונדאי והמזדה.

תסקיר שירות המבחן

3. לבקשת ההגנה, נערך תסקיר בעניינו של הנאשם, ממנו למדתי, שהנאשם רווק בן 26, טרם מעצרו היה אסיר ברישיון, התגורר בבית הוריו בלוד ועבד בשטיפת רכבים. הוא הבכור מבין 11 ילדים, אביו מקבל קצבת נכות ואמו אינה עובדת.

הנאשם מסר, שנשר מלימודים לאחר 9 שנות לימוד על-מנת לסייע בפרנסת המשפחה, ובתקופה זו חבר לחברה שולית באזור מגוריו והחל להסתבך עם החוק.

שירות המבחן התייחס להרשעה קודמת של הנאשם, אשר נדון בשנת 2015 לעונש מאסר של שנתיים, בגין צירוף תיקים שונים של עבירות רכוש והפרת הוראה חוקית. הנאשם זכה לשחרור מוקדם והיה אסיר ברישיון החל מחודש דצמבר 2016 במשך כשלושה שבועות ועד למעצרו בגין ביצוע העבירות בתיק דנן, כשלבדבריו, חזר להשתמש בסמים בסמוך לאחר שחרורו.

הנאשם מסר, כי החל לצרוך אלכוהול, גראס וחשיש בגיל 20, ובמרוצת השנים העמיקה התמכרותו גם לשימוש בהרואין וקוקאין. בתקופת מאסרו לא השתלב בהליך גמילה, בין השאר על רקע סירובו להשתלב בטיפול בסמוך לפני שחרורו, והציג תוכנית טיפול פרטית. בשיחה עם העו"ס המטפלת בתקופת השליש עלה, כי הנאשם הגיע לפגישה עמה, סירב לבדיקה לאיתור ממצאי סמים, ובסופו של דבר מסר בבדיקה שהעידה על שימוש בסמים. עוד מסרה כי הנאשם ניסה להניא אותה מלדווח על כך לוועדת השחרורים.

ביחס לעבירות בתיק דנן, מסר הנאשם כי ברקע לביצוען חזרתו לשימוש אינטנסיבי בסמים מיד לאחר שחרורו ממאסר, כשעלתה התייחסות מזלזלת להיותו אסיר ברישיון ובתנאים שנקבעו לו. בימים שקדמו לביצוע העבירות שוטט ברחובות בחוסר מעש וחידש קשריו עם חברה שולית. סיפר, כי גנב את הרכב מתוך מחשבה למכור אותו ולהשיג כסף למימון הסמים. אישר כי מעולם לא הוציא רישיון נהיגה, אולם נהג מספר פעמים בעבר בקרבת אזור מגוריו, כך שתחושתו היתה שהוא מסוגל לנהוג גם למרחקים ארוכים יותר. ציין, כי חש בהלה ולחץ רב כאשר השוטר ביקש ממנו לעצור בצד הדרך, ועל כן החל לברוח במהירות מופרזת ובנסיעה פרועה ומסוכנת, ולא עצר עד אשר איבד שליטה ברכב, פגע ברכבים ולבסוף נעצר במעקה בטיחות. הדגיש, כי היה תחת השפעת סמים וכך תירץ את אופן קבלת ההחלטות שלו במהלך האירוע.

להתרשמות שירות המבחן, גם כיום, בדיעבד, הנאשם מתקשה להכיר בחומרת מעשיו ובהשלכותיהם, לגלות

אמפתיה לפגיעה במתלונן, ולזהות את הנזקים והסיכון שבהתנהלותו כלפי משתמשי דרך אחרים.

שירות המבחן התקשה לקבל מידע אודות תפקודו של הנאשם במעצר, נוכח מעברים בין בתי המעצר, אך מהמידע הקיים עלה, כי אין לחובתו עבירות משמעת, באחד מבתי המעצר שולב באגף מתקדם לעצורים נקיים משימוש בסמים, והדגימות שמסר נמצאו נקיות. כיום נמצא בבית מעצר "הדרים" באגף עצורים כללי, ועד כה לא שולב בטיפול, תעסוקה או חינוך. גורמי הטיפול המליצו לשלבו, בשלב ראשון, בהכנה לשילוב בהליך גמילה מסמים, ובהמשך יבחנו נכונותו והתאמתו.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל מאפיינים אנטי-סוציאליים, המנהל אורח חיים התמכרותי, חסר מיומנויות וכוחות לתפקוד יציב ומאורגן, המאופיין בדימוי עצמי נמוך ואישיות ילדותית ובלתי בשלה. עוד עולה צורך בהתנהגות מוחצנת ופורצת גבולות, חיפוש אחר רווח כלכלי מהיר וזמין לצד קושי בולט בהצבת גבולות לעצמו ובהתנהלות חברתית תקינה.

הנאשם תיאר את מצבו באופן מניפולטיבי ומגמתי תוך מתן דגש על נזקקותו לטיפול גמילה וצמצום החלקים השוליים והפוגעים בהתנהלותו. ההערכה היא, כי הוא מצוי בסיכון להישנות התנהגות שולית ומעורבות בפלילים, והוא זקוק למסגרת מארגנת בעלת גבולות ברורים ונוקשים בדמות בית הסוהר, כשמומלץ שהנאשם יפעל לנצל את המסגרות הטיפוליות בכלא.

ראיות לעונש

ראיות מטעם התביעה

4. ב"כ המאשימה הגישה תצהירים של חלק מנפגעי העבירות:

הצהרתה של רחל מיום 13.11.17 (ת/1), בה תיארה את השלב של האירוע בו היתה מעורבת. ציינה, שישבה ברכבה המומה, רעדה כולה ופחד משתק אחז בה. דלת רכבה לא נפתחה והיא חששה לחייה, שכן היתה בטוחה שהיא נמצאת בזירת פיגוע. ציינה שהרכב נפגע בעוצמה וממילא היא לא היתה מסוגלת לנהוג, והיא סירבה להתפנות מהמקום באמבולנס.

לאחר שחשה כאבים עזים בצוואר ובגב התחתון, הגיעה למחרת בבוקר לבית חולים, ונאמר לה שעליה לנוח מספר ימים. ציינה שעדיין סובלת מכאבים קשים וחרדות, מתקשה לישון בלילה ובכל יום שעוברת בזירת האירוע, חיה את הטראומה מחדש, כאשר הפחד והחרדה הפכו לחלק משגרת יומה.

תיארה שרכבה נפגע בעוצמה קשה והורד מהכביש. נאלצה לרכוש רכב חדש, ונשאה בעצמה בעלות רכב חלופי לאחר תום שבועיים בהם נסעה ברכב חלופי של הביטוח.

הצהרת השוטר אריאל (ת/2), שהיה בניידת ב', לפיה בעקבות החלק בו היה מעורב, קיבל מכות בראשו, בגבו וברגלו, ביום האירוע קיבל טיפול בבית-החולים, המשיך במעקב, והיה בחופשת מחלה למשך שלושה שבועות. סובל מדי פעם מכאבי גב ובמהלך תקופה התקשה ללכת. ציין, כי עד היום יש לו חרדות כשהוא מבחין ברכב הדומה לרכב בו נהג הנאשם, ומבחינתו האירוע הסתיים בנס, כאשר התנגשות בניידת יכולה היתה להסתיים במוות.

5. ב"כ המאשימה הגישה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ת/3) ממנו עולה, כי לחובתו של הנאשם הרשעה אחת מיום 20.7.15, בגין ביצוע עבירות רכוש, לרבות פריצה לרכב, גניבה מרכב והיזק לרכוש במזיד בשלושה תיקים שונים, והנאשם נדון בבית-משפט השלום ברמלה לשנתיים מאסר בפועל, מאסר על תנאי בן 9 חודשים אותו אני מתבקשת להפעיל כיום (ת/4), והתחייבות בסך 2000 ₪ (ת/5).

ראיות מטעם ההגנה

6. הסיניגור הגיש פרוטוקול ועדת שחרורים מיום 9.11.16 בעניינו של הנאשם (נ/1), ממנו עולה שלדברי ב"כ היועמ"ש בדיון, הנאשם סווג כסג"ב, ובשל כך לא אושר לו הליך טיפולי בכלא.

טיעוני הצדדים

7. ב"כ המאשימה הדגישה, כי במהלך המרדף נפגעו מספר כלי רכב אזרחיים וכן ניידת, כאשר הנאשם נעצר רק לאחר שפגע במעקה בטיחות. הפנתה לחבלות שנגרמו לשוטר אריאל ולאזרחית רחל שהגישו הצהרות נפגעי עבירה.

פירטה באשר לערכים המוגנים שנפגעו, תיארה את הסיכון המתמשך למשתמשים בדרך וחזרה על כך, כי לנאשם היו מספר הזדמנויות לחדול ממעשיו, וכי אך בנס לא הסתיים האירוע בתוצאה קטלנית. המאשימה עתרה למתחם ענישה שנע בין 4 - 7 שנות מאסר. העבירות בוצעו בעת שהנאשם היה אסיר ברישיון, כשהוא שוחרר כחודש לפני האירוע ובעוד מאסר על תנאי והתחייבות תלויים ועומדים כנגדו.

הנאשם נטל אחריות וחסך בזמן שיפוטי. לחומרה יש לשקול את עברו הרלבנטי ואת עיתוי ביצוע העבירות. באשר לתסקיר ציינה, שעולה ממנו תמונה מדאיגה של אדם הסובל מהתמכרות, ללא אופק שיקומי, כשהוא מתקשה לגלות אמפתיה לפגיעה ולנזקים שגרם.

ב"כ המאשימה עתרה לגזור עליו עונש מאסר בפועל המצוי באמצע המתחם לו עתרה, להפעיל את המאסר על תנאי במצטבר, להפעיל את ההתחייבות עליה חתם, ולהטיל עליו בנוסף פסילה בפועל ועל תנאי, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

8. ב"כ הנאשם הדגיש, כי אינו ממזער מחומרת האירוע, אך ביקש להפנות לכך, כי הנסיעה כולה היתה בכבישים בינעירוניים, לא כללה באף שלב חצייה של רמזור אדום, ויש בכך כדי להעיד על פוטנציאל הסיכון. הפגיעות שנגרמו לנפגעים לא היו חמורות, כשהנזקים המאחרים נגרמו לאחר שכריות האוויר נפתחו והנאשם איבד שליטה על הרכב. בהקשר של הפגיעה לרכוש ציין, כי מכתב האישום לא עולה כי התקיימו התנאים לפי נוהל חסימת כבישים.

נוכח נתונים אלו, עתר למתחם ענישה שנע בין 2 - 4 שנות מאסר.

באשר לנסיבותיו של הנאשם הסביר, שעתר לקבלת תסקיר על מנת להביא בפני בית-המשפט את השינוי שחל בנאשם מיום מעצרו וכן לבחינת הליך גמילה, אך נתון זה לא התקבל. היפנה לנתונים בתסקיר העומדים לזכותו של הנאשם, ובהם העובדה שאין לו אישום משמעותי, הוא מצוי באגף "נ"ס", שולב במטבח הסגל של בית-הסוהר, וכי קיימת המלצה לשילוב בטיפול בכלא.

ביקש להפנות להתרשמות שב"ס מהנאשם בבית המעצר הדירים, לפיה הנאשם לא שולב בטיפול, תעסוקה או חינוך, אך המליצו לשלבו בפרוייקט של הכנה לגמילה. בהקשר זה טען, כי הנאשם לא השתלב בגמילה במאסר הקודם על רקע סיבות שאינן תלויות בו, כפי שעולה מהמסמך נ/1.

עולה תמונה, לכן, של נאשם במעצר, המוכיח את עצמו ומוסר בדיקות שתן, וממתין לתורו להשתלב בהליך הטיפול, כאשר הנאשם מביע רצון אמיתי להשתלב בו.

לאור הודאת הנאשם במיוחס לו, גילו, עברו הפלילי הכולל הרשעה אחת בגינה נדון למאסר, וכן נסיבות חייו הקשות המפורטות בתסקיר, עתר הסניגור לגזור את דינו של הנאשם בשליש התחנות של מתחם העונש ההולם. בנוסף טען, שעל בית המשפט לקחת בחשבון את עניין הפקעת השליש והעובדה שמבוקש להפעיל התחייבות עליה חתם בהליך הקודם, הוצאה שמשפחתו תיאלץ לשאת בה.

9. בדברו לבית-המשפט, מסר הנאשם כי אינו יודע כיצד נקלע לאירוע, הוא מצטער על מעשיו, מודה ומבקש את התחשבות בית-המשפט.

דין והכרעה

10. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין בסעיף 40ג(א), לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

11. הנאשם במעשיו פגע באופן מוחשי במספר ערכים מוגנים, שבמרכזם הסיכון למשתמשים בדרך, לצד פגיעה בחוק ובאזכפיו ובערעור תחושת הביטחון של הציבור ונפגעי העבירות. וכך נקבע בע"פ 291/13 אברהים נגד מדינת ישראל (מיום 22.12.13):

"העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה".

המדובר בפגיעה בעוצמה גבוהה למדי, כאשר האירוע החל בגניבת רכב במקום מגוריו של המתלונן, על-ידי נאשם בלתי מורשה לנהוג, המשיך בהימלטות הנאשם בעורקי תחבורה בינעירוניים, אשר גררה אחריו מרדף ממושך של כוחות משטרה רבים תוך סיכון ממשי של המשתמשים בדרך, והסתיים בנזק לגוף ולרכוש.

12. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, לפי סעיף 40ט(א) לחוק העונשין, יש לציין כי האירוע החל בגניבת רכב על-ידי הנאשם, אשר בעצם נהיגתו סיכן את המשתמשים הרכב, שכן הוא אינו בעל רשיון נהיגה. במקום למנוע את הסלמת האירוע, הנאשם הוביל לכך שנוהל אחריו מרדף ממושך בכבישים בינעירוניים, כאשר מעורבות של כוחות משטרה רבים - לרבות מספר ניידות ומחסומים, וכן איבוד שליטה על הרכב, לא גרמו לו באף שלב להתעשת ולחדול ממעשיו. האירוע הסתיים רק לאחר שהרכב פגע במעקה בטיחות.

הנאשם העמיד את המשתמשים בדרך ואת השוטרים בסיכון ממשי, בכך שהוא נהג במהירות גבוהה מאד ולעיתים בנתיב נסיעה נגדי, עבר בין נתיבים, נסע על שול, ועקף רכבים מימין. אכן נראה, כי בנס לא הסתיים האירוע בתוצאה קטלנית, לרבות כתוצאה מהתנגשות עם ניידת ב' ועם רכבה של רחל.

לאזרחית (רחל) ולשוטר (אריאל) נגרמו נזקים בגוף, וגם אם הפגיעות הפיסיות לא היו מן החמורות, הרי שערעור תחושת הבטחון האישית שלהם והמשקעים הנפשיים בעקבות האירוע עולים באופן ברור מהתצהירים שהוגשו.

בנוסף, נגרמו נזקי רכוש של ממש לכלי רכב אזרחיים וכן לניידת.

13. לעניין מדיניות הענישה באופן כללי ייאמר, כי מבית-המשפט העליון יוצא מסר ברור ולפיו:

"בית משפט זה עמד בעבר על הצורך להחמיר בעונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת... המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי." (ראו דבריו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1925/14 עלוש נ' מדינת ישראל [8.2.15]).

כן רלבנטיים דבריו של כב' השופט א' לוי (בע"פ 7798/08 מדינת ישראל נ' שביקוב [22.1.09]):

"נדמה כי אין צורך לחזור ולהזכיר את המצב הנורא השורר בדרכים, לו תורם מה שמוגדר כ"גורם האנושי" משקל מכריע. את מחירו של נגע התאונות משלמים, כמעט כעניין של יום יום, רבים בחייהם, ולרוב מדובר באנשים תמימים שלרוע מזלם נקלעו לדרכו של נהג עבריין או כזה שחטא בחוסר תשומת-לב רגעית. ואם בכך לא די, אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה חמורה נוספת, ששוב אינה נחלתם של יחידים. נהגים שנדרשים על ידי שוטרים לעצור, אם לבדיקה שגריתית או כתוצאה מביצוע עבירת תעבורה, נמלטים בנסיעה מהירה, וכתוצאה מכך מתפתח מרדף בו מסכנים הרודפים, הנרדף ואזרחים תמימים את חייהם. נוכח מציאות קשה זו נדרשו בתי המשפט להרים את תרומתם לביעור תופעה זו, בה כרוכים לא רק סכנה לכלל, אלא גם לזול מופגן ובוטה בחוק ובאלה השוקדים על אכיפתו. לפיכך, הנחה בית משפט זה את הערכאות הדיוניות להחמיר בעונשם של נהגים נמלטים... "

14. עוד יש לציין את **הלכת אבולקיעאן** (ע"פ 2410/04 **מדינת ישראל נגד אבולקיעאן** [11.11.04]) ולפיה נקבע מעין "עונש מוצא" של 4 שנות מאסר בפועל בגין ביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנסיבות של מרדף תוך סיכון המשתמשים בדרכו, כשהודגש כי מצופה שרמת ענישה זו תיושם בפועל על-ידי ערכאות קמא.

בית-המשפט העליון הבהיר, כי **הלכת אבולקיעאן** עומדת איתן על רגליה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין בהקשר של מתחם הענישה ההולם (ראו בע"פ 285/13 **מוסטפא נגד מדינת ישראל** [24.10.13] והחלטה מתקנת מיום 28.10.13, מפי כב' השופט עמית).

15. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתחשב במדיניות ענישה זו ובנסיבות ביצוע העבירות, הכוללות: נהיגה פרועה ומסוכנת על-ידי נאשם ללא רישיון נהיגה, שגנב רכב מונע, התחמק ממחסומים משטרתיים שהוקמו על מנת לעוצרו, נהג במהירות גבוהה מאד ולעיתים גם בנתיב תנועה נגדי, פגע בניידת ובכלי רכב אזרחיים, וגרם לפגיעות קלות, יחסית, בגוף וניכרות ברכוש.

עיינתי בפסיקה שהוצגה על-ידי ב"כ הצדדים ובפסיקה נוספת, ולצורך קביעת מתחם העונש ההולם אציין את המרכזיים שבהם:

ע"פ 2336/14 **ווערי נגד מדינת ישראל** [10.12.14]: המערער, כבן 22, נעדר עבר פלילי, הורשע על פי הודאתו בהסדר טיעון בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, גניבת רכב וחבלה במזיד ברכב. המערער קשר קשר עם שניים נוספים לגנוב רכב ולמכור אותו בשטחים. לאחר שהרכב הותנע, המערער נהג בו לכיוון מחסום קלנדיה, המשטרה הוזעקה והרכב אותר. המערער הבחין בניידת משטרה, והחל להימלט בנסיעה פרועה שנמשכה דקות ארוכות וכללה נהיגה במהירות גבוהה, "זיגזג" בין נתיבים, עקיפת ניידת משטרה שחסמה את הנתיב, ביצוע פניות פרסה מהירות על מנת להימנע ממפגש עם מחסומים משטרתיים, וחציית צומת באור אדום (נתון שאינו קיים בענייננו). בהמשך איבד שליטה על הרכב, עלה על המדרכה, ונעצר לאחר שדחף שוטר. לרכב נגרם נזק רב.

בית המשפט המחוזי קבע שני מתחמי ענישה: באשר לאירוע גניבת הרכב, נקבע מתחם ענישה שנע בין 12 ל-

30 חודשי מאסר, ובאשר למרדף, נקבע מתחם ענישה שנע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר. בשים לב להסכמת המשיבה לכך שעונש המאסר שיוטל יהיה בשליש התחתון של שני המתחמים, ובצבירה חלקית שלהם, גזר בית המשפט על המערער 40 חודשי מאסר.

בית המשפט העליון לא ראה לנכון להכריע בטענה כי המדובר באירוע אחד המחייב קביעת מתחם אחד, כשערעור נדחה על בסיס הקביעה כי העונש הכולל שהושת הוא סביר.

בע"פ 1641/13 אבו סביח נגד מדינת ישראל [31.12.14] נדון עניינו של מערער, אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירות של סיכון חיי אדם ונהיגה ללא רשיון נהיגה ובזמן פסילה לצד עבירות נלוות. לענין העובדות יצוין, כי המערער, אשר נהג ברכב גנוב, נראה משוחח בטלפון נייד, ושוטרת בניידת סמויה הורתה לו לעצור. המערער החל להאט, כאילו בכוונתו לעצור, אז הגביר את מהירות הנסיעה באופן פתאומי והחל להימלט מהמקום. בעת שהופעלה מערכת כריזה, ניסה המערער מספר פעמים להתנגש בניידת בה נהגה השוטרת, כשהוא מנסה להצמיד את הניידת לקיר הבטון. בנוסף, בלם מספר פעמים בפתאומיות בעת שהניידת נסעה מאחוריו. לבסוף הצליחה הניידת לחסום אותו, המערער נטש את הרכב ונמלט רגלית מהמקום. על המערער הוטל עונש מאסר בפועל בן 60 חודשים, וכן הופעלו מאסרים על תנאי במצטבר, כך שבסופו של יום נדון לעונש מאסר בפועל בן 78 חודשים. נקבע, כי העונש אמנם מצוי ברף הגבוה של מתחם העונש ההולם, אך על רקע ריבוי העבירות, חומרתן ועברו הפלילי העשיר של המערער, שכולל עשרות הרשעות בעבירות רכוש, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון ובריחה ממשמורת, כשהעבירות בוצעו בעודו אסיר ברשיון, אין מקום להתערב בעונש.

בע"פ 2653/12 אבו כף נגד מדינת ישראל [24.4.13] נדון עניינו של מערער, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של סיכון חיי אדם, הפרעה לשוטר, גניבת רכב, חבלה במזיד ברכב, נהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח ונהיגה בזמן פסילה. המערער גנב רכב ונהג בו בזמן שהיה בפסילה ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה, חצה קו הפרדה רצוף והחל לעקוף משאית, כשהוא נוסע בנתיב הנגדי. נהג הרכב האחר סטה לשולי הכביש כדי להימנע מלהתנגש ברכב בו נהג המערער. מסוק משטרתי הבחין במתרחש וביקש מניידת משטרתית לעצור את הרכב, וכשהמערער התקרב לניידת המשטרה, הורה לו השוטר לעצור. המערער סטה לנתיב פנייה שמאלה, חצה קו הפרדה רצוף, נסע על הנתיב הנגדי וסטה לעבר שולי הכביש. התנגשות המערער ברכב שנסע מולו נמנעה בזכות תמרון ובלימת חירום של נהג הרכב השני, תוך חציית קו הפרדה הרצוף. המערער פנה לכביש המוביל לאזור מיוער ונסע בו במהירות ובפראות, התנגש בעצים שהיו במקום, יצא מהרכב והחל להימלט מהמקום בריצה, עד שנעצר.

בית-המשפט המחוזי גזר על המערער 4 שנות מאסר בפועל, הפעיל מאסר על תנאי בן 12 חודשים במצטבר, והטיל 5 שנות פסילה ופיצוי למתלונן בסך 15,000 ₪.

ערעור על חומרת העונש נדחה, תוך שצוין כי על המערער הוטל עונש קל בנסיבות העניין.

ע"פ 6173/13 עמוס נגד מדינת ישראל [1.7.14] (ת"פ 39258-11-12, נושא הערעור, הוגש על-ידי

ההגנה): המערער הורשע לפי הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם, קבלת רכב גנוב, הפרעה לשוטר, נהיגה בפסילה ואי ציות לאור אדום.

המערער קיבל משאית בדיעה שהיא גנובה, במטרה להעבירה לשטחי הרשות הפלשתיאית. כוח משטרה איתר את המשאית, שוטרים פתחו את דלתותיה, אז החל המערער בנסיעה מהירה וחצה צמתים באור אדום. המשאית נעצרה באדמה בוצית לאחר שהמערער פרץ גדר ברזל ובנהיגה פרועה נכנס לשטח חקלאי. המערער ניסה להימלט רגלית.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין שנתיים וחצי לחמש שנות מאסר, וגזר עליו עונש של 42 חודשי מאסר. הופעלו שני מאסרים על תנאי במצטבר ובחופף, כך שבסך הכל הוטלו על המערער 52 חודשי מאסר בפועל.

המערער, בעל עבר פלילי בגניבות רכב, ביצע את העבירות בעודו מרצה עבודות שירות.

הערעור נדחה, תוך אישור המתחם שנקבע.

ע"פ 8970/15 **עיסא נגד מדינת ישראל** [7.11.16] (הוגש על-ידי התביעה): המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של סיכון חיי אדם, הסעת שב"ח, התנגדות למעצר, נהיגה ללא רישיון, נהיגה בפסילה וללא ביטוח, תקיפת שוטר, ריבוי עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש וריבוי עבירות של גרימת נזק לרכוש ולאדם. ניידת משטרה סמויה הבחינה במערער, אשר הסיע שב"חים ברכבו, וכשהרכב עצר ברמזור, הורו השוטרים למערער לעצור על ידי כריזה, כאשר אחד השוטרים רכן אל תוך הרכב הבורח וניסה למנוע את הבריחה. המערער האיץ את הנסיעה, בעוד השוטר נותר עם פלג גופו העליון בתוך הרכב ופלג גופו התחתון מחוץ לרכב, אוחז בחגורת הבטיחות ומנסה לגרום למערער לעצור את הרכב. החגורה ניתקה ולבסוף השוטר שחרר את אחיזתו ונשמט על הכביש. בהמשך, המערער נסע נגד כיוון התנועה, איבד את השליטה על הרכב והתנגש בשלושה כלי רכב וביושבים בהם, יצא מהרכב ונמלט בריצה עד שנתפס. נגרמו חבלות שונות לנוסעי הרכבים בהם התנגש וכן לשוטר, והם פונו לטיפול בבית החולים.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר. על המערער, בעל עבר פלילי מכביד, הושת עונש מאסר של 5 שנים, הופעלו מאסרים על תנאי, ובסך הכל הושת עליו מאסר בפועל בן 75 חודשים.

ערעור על חומרת העונש נדחה.

16. פסקי-דין אלו משקפים קשת מקרים רלבנטיים, כאשר לאחר ביצוע אבחנות מתבקשות, אני קובעת מתחם עונש הולם אשר נע בין 3 - 6 שנות מאסר בפועל.

17. בעניינו של הנאשם לא נטען ולא הוצג כל שיקול אשר מצדיק חריגה מהמתחם מטעמי שיקום (או מטעמי הגנה על שלום הציבור). על כן, עונשו ייגזר בתוך המתחם ויש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין.

18. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות יש לזקוף לזכותו של הנאשם את הודאתו בכתב-אישום מתוקן והחיסכון בזמן השיפוטי ובזמנם של העדים. כמו כן, לא ניתן להתעלם מנסיבות חייו הקשות ומהעדר מערכות תמיכה בחייו.

לחובתו עומד עיתוי ביצוע העבירות, כאשר הנאשם שוחרר שחרור מוקדם שלושה שבועות טרם האירוע ממאסר, כך שבעת האירוע היה אסיר ברישיון. לפי דבריו, הוא שב להשתמש בסמים בסמוך לאחר שחרורו ולמעשה לא שיתף פעולה כלל עם העו"ס שאמורה היתה לטפל בו. לחובתו של הנאשם הרשעה אחת בלבד, אך המדובר בעבר רלבנטי, כשהוא נשא עונש מאסר בפועל ממשי והוטל עליו מאסר על תנאי אשר לא הרתיעו אותו מלחזור לסורו כעבור זמן קצר ביותר לאחר שחרורו המוקדם ממאסר. חרף הודאתו בבית-המשפט, התכנים בתסקיר מעידים על כך שהוא אינו בעל תובנה לחומרת המעשים שביצע והשלכותיהם, לא הביע אמפתיה לנפגעי העבירות, והמכלול מעלה תמונה של נאשם המצוי בסיכון להישנות עבירות בעתיד.

הנאשם עצמו חשף בעיית התמכרות ממושכת לסמים אשר לא טופלה עד היום ממגוון סיבות, מביע כיום מוטיבציה מילולית לטפל בה, ומועמד להשתלב בהכנה לטיפול בכלא.

19. לאחר ששקלתי את כל השיקולים העומדים לזכותו ולחובתו של הנאשם, הכרעתי היא כי יש להטיל עליו עונש המצוי לקראת אמצע המתחם, תוך הפעלת המאסר על תנאי בחופף ובמצטבר.

20. לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת את דינו של הנאשם כדלקמן:

48 חודשי מאסר בפועל.

מורה על הפעלת מאסר על תנאי בן 9 חודשים שהוטל על הנאשם בת.פ. (שלום רמלה) 19147-05-15, בחופף ובמצטבר, **כך שסך הכל ירצה הנאשם עונש מאסר בפועל בן 54 חודשים מיום מעצרו, 12.12.16.**

12 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות לפי סעיף 332 לחוק העונשין; 6 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו כל עבירה בקשר לרכב לפי סימן ה'1 לפרק י"א לחוק העונשין ו/או עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה ו/או נהיגה בזמן פסילה.

מורה על תשלום פיצוי על סך 7500 ₪ לרחל ולשוטר אריאל; הסכום הכולל של 15000 ₪ יופקד בקופת בית-המשפט עד ליום 1.7.18. לא יופקד הפיצוי במועדו, יישא הפרשי הצמדה וריבית מיום גזר-הדין ועד התשלום המלא והגבייה תועבר למרכז לגביית קנסות.

ב"כ המאשימה תידע אותם בדבר הפיצוי שנפסק, ותמסור פרטיהם למזכירות בית-המשפט לאלתר.

מורה על הפעלת התחייבות על סך 2000 ₪ שהוטל על הנאשם באותו ת.פ. (שלום רמלה) 19147-05-15 או
20 ימי מאסר תמורתה, לתשלום עד ליום 1.9.18.

פסילה מלקבל ולהחזיק רשיון נהיגה למשך חמש שנים מיום שחרורו ממאסר.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ד טבת תשע"ח, 11 ינואר 2018, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.